

10. Hafta- Din

Din, kültürü oluşturan ve belirleyen ana öğelerden birisidir. Din, bir inanç sistemi olarak insan ruhunun ihtiyacını karşılar, çevrede sırrına ulaşamayan olay ve olguların açıklanması için özel bir alan oluşturur. Tapınma açısından da insana manevi bir güç verir. Güncel yaşamı etkiler. Dinler, hem kişisel hem de toplumsal olarak davranışları da etkiler ve biçimlendirir.

Kelam ile uğraşan İslam düşünürleri dini şu şekilde tanımlamışlardır: “*Din, Allah tarafından konulup ona inananları dünyada ve ahrette kurtuluşa götüren inanç ve eylemlerden oluşan bir kurumdur.*”¹ Din, inanç ve ibadetten oluşur. Din kavramı toplumsal hayat ile birlikte eski zamanlarda başlamış, insanlar birçok farklı dine sahip olmuşlardır. Birçok din sınıflandırması mevcuttur. Başka toplumlara yayılan ve kültürü etkileyen dinler şu şekilde sınıflandırılabilir:

1- Totemcilik

2- Ruhçuluk

3- Doğacılık

4- Tanrısal Esin

Türklerin İslamiyet öncesi kabul ettikleri dinler totemizm, ruhçuluk (animizm), Şamanizm, Budizm, Manihaizm, Yahudilik, Hıristiyanlık dinleridir. Daha sonra özellikle Talas Savaşından sonra Türkler arasında İslamiyet yaygınlaşmıştır. Ayrıca tasavvuf da Türkleri etkilemiştir. Mevlevilik, Bektaşılık gibi tarikatlar Anadolu’da yaygınlaşmıştır. Selçuklu Devleti ve Osmanlı İmparatorluğu dönemlerinde Anadolu’daki Türkler genel olarak İslamiyet’in Sünni görüşünü benimsemişlerdir.

Din, toplumların kültüründe son derece önemli bir yer tutmaktadır, Türk kültür tarihine bakıldığında bu etkiler görülebilmektedir.

¹ Şerafettin Turan, Türk Kültür Tarihi, Bilgi Yayınevi, Ankara 1990, s. 84.

Kaynak: Őerfettin Turan, **Türk Kültür Tarihi**, Bilgi Yayıncılık, Ankara 1990, s. 83-151.

Diđer okuma:

Adnan Adıvar, Tarih Boyunca İlim ve Din, İstanbul 1969.